

Obowiązki administratora i podmiotu przetwarzającego dane osobowe w kwestii usunięcia danych osobowych na żądanie osoby, której dane dotyczą

Zapytanie: Uczestnik zakończonego projektu zażądał od realizatora projektu usunięcia jego danych osobowych. Jednak zgodnie z umową z urzędem, całość dokumentacji ma być przechowywana przez 5 lat. Co należy zrobić w takiej sytuacji?

Poruszone w pytaniu zagadnienie uregulowane zostało w art. 17 ust. 1 rozporządzenia RODO, jako „prawo do bycia zapomnianym”, o następującej treści:

Artykuł 17

1. Osoba, której dane dotyczą, ma prawo żądania od administratora niezwłocznego usunięcia dotyczących jej danych osobowych, a administrator ma obowiązek bez zbędnej zwłoki usunąć dane osobowe, jeżeli zachodzi jedna z następujących okoliczności:

a) dane osobowe nie są już niezbędne do celów, w których zostały zebrane lub w inny sposób przetwarzane;

b) osoba, której dane dotyczą, cofnęła zgodę, na której opiera się przetwarzanie zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. a) lub art. 9 ust. 2 lit. a), i nie ma innej podstawy prawnej przetwarzania;

c) osoba, której dane dotyczą, wnosi sprzeciw na mocy art. 21 ust. 1 wobec przetwarzania i nie występują nadrzędne prawnie uzasadnione podstawy przetwarzania lub osoba, której dane dotyczą, wnosi sprzeciw na mocy art. 21 ust. 2 wobec przetwarzania;

d) dane osobowe były przetwarzane niezgodnie z prawem;

e) dane osobowe muszą zostać usunięte w celu wywiązania się z obowiązku prawnego przewidzianego w prawie Unii lub prawie państwa członkowskiego, któremu podlega administrator;

f) dane osobowe zostały zebrane w związku z oferowaniem usług społeczeństwa informacyjnego, o których mowa w art. 8 ust. 1.

W tym konkretnym przypadku, jeżeli dane osobowe osoby, która skierowała żądanie, przetwarzane były na podstawie jej zgody (w oparciu o art. 6 ust. 1 lit a rozporządzenia RODO), to po pierwsze należy stwierdzić że opisana sytuacja oznacza cofnięcie zgody na przetwarzanie danych osobowych. Wobec cofnięcia zgody należy ustalić na jakiej podstawie i w jakim zakresie możliwe jest dalsze przetwarzanie.

Najprawdopodobniej przetwarzanie danych osobowych w omawianym przypadku będzie możliwe mimo cofnięcia zgody w oparciu o art. 6 ust. 1 lit c lub e rozporządzenia RODO, tj. w zakresie danych jakie są niezbędne do *wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze* lub *wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym*.

Następnie należy odpowiedzieć na pytanie czy złożenie żądania usunięcia danych osobowych w omawianej sytuacji skutkuje powstaniem obowiązku usunięcia danych osobowych.

Odpowiadając na to pytanie należy przytoczyć art. 17 ust. 3 lit. b i d o następującej treści:

3. Ust. 1 i 2 nie mają zastosowania, w zakresie w jakim przetwarzanie jest niezbędne:

a) do korzystania z prawa do wolności wypowiedzi i informacji;

b) do wywiązania się z prawnego obowiązku wymagającego przetwarzania na mocy prawa Unii lub prawa państwa członkowskiego, któremu podlega administrator, lub do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi;

c) z uwagi na względy interesu publicznego w dziedzinie zdrowia publicznego zgodnie z art. 9 ust. 2 lit. h) oraz i) i art. 9 ust. 3;

d) do celów archiwalnych w interesie publicznym, do celów badań naukowych lub historycznych lub do celów statystycznych zgodnie z art. 89 ust. 1, o ile prawdopodobne jest, że prawo, o którym mowa w ust. 1, uniemożliwi lub poważnie utrudni realizację celów takiego przetwarzania; lub

e) do ustalenia, dochodzenia lub obrony roszczeń.

Skierowanie żądania usunięcia danych w takim przypadku nie powoduje obowiązku usunięcia danych osobowych przez administratora, bowiem zachodzi przesłanka:

- istnienia obowiązku prawnego, zobowiązującego administratora do dalszego przetwarzania danych osobowych lub do wykonania zadania w interesie publicznym lub
- istnienia obowiązków archiwalnych lub
- przetwarzania w celu ustalenia, dochodzenia lub ochrony roszczeń.

Jeżeli przetwarzanie danych osobowych w omawianym przypadku odbywa się w ramach realizacji projektu, w imieniu administratora, w oparciu o art. 28 rozporządzenia RODO, konieczne jest ustalenie obowiązków podmiotu przetwarzającego, z uwzględnieniem treści zawartej umowy o przetwarzanie danych osobowych.

W przypadku gdy przetwarzanie danych osobowych odbywa się w ramach obowiązków podmiotu przetwarzającego, na podstawie art. 28 rozporządzenia RODO, to odpowiedź na żądanie powinien udzielić bezpośrednio administrator, ewentualnie udzielenie odpowiedzi przez podmiot przetwarzający powinno zostać co najmniej uzgodnione z administratorem, w imieniu którego dane osobowe są przetwarzane. Wynika to m.in. z art. 28 ust. 3 lit. 3 rozporządzenia RODO, zgodnie z którym umowa lub inny instrument prawny stanowią w szczególności, że podmiot przetwarzający (...), w miarę możliwości pomaga administratorowi poprzez odpowiednie środki techniczne i organizacyjne wywiązać się z obowiązku odpowiadania na żądania osoby, której dane dotyczą, w zakresie wykonywania jej praw określonych w rozdziale III.

Z treści zacytowanego przepisu wynika, że podmiot przetwarzający jedynie *pomaga administratorowi stosując odpowiednie środki techniczne i organizacyjne*, a nie że wykonuje obowiązki administratora w jego imieniu.